

การตรวจหาเชื้อ เอชไอวี ในระหว่างตั้งครรภ์ - ความกังวลของสตรีมีครรภ์

จุดมุ่งหมายของการตรวจครรภ์

จุดมุ่งหมายของการตรวจครรภ์คือเพื่อให้มั่นใจว่าสุขภาพของสตรีมีครรภ์มีสุขภาพดีมากที่สุดตลอดช่วงระยะเวลาของการตั้งครรภ์ การตรวจหาพบก่อนเนิ่นๆ และการจัดการปัญหาสุขภาพที่เหมาะสมช่วยรักษาสุขภาพที่ดีให้กับทั้งแม่ และเด็กทารกในครรภ์ การตรวจครรภ์โดยทั่วไปมักจะประกอบไปด้วย การกรู๊ปตรวจเลือด ระดับฮีโมโกลบิน ซึ่งหมายถึงปริมาณของเม็ดเลือดแดง บัจฉัยของหมู่เลือดที่มีความซับซ้อนมาก ภูมิคุ้มกันโรคหัดเยอรมัน ภูมิต้านทานโรคไวรัสตับอักเสบบี ภูมิต้านทานโรคซิฟิลิส และเอชไอวี

การตรวจหาเชื้อ เอชไอวี ในระหว่างตั้งครรภ์มีประโยชน์ต่อสตรีมีครรภ์อย่างไร

Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) เกิดจากเชื้อไวรัส Human Immunodeficiency Virus หรือเรียกสั้น ๆ ว่า HIV. เส้นทางการแพร่เชื่อนั้นประกอบไปด้วย การมีเพศสัมพันธ์ ติดต่อกันทางเลือด หรือการแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก หลังจากที่เชื้อเข้าสู่ร่างกายแล้ว เชื้อไวรัสจะสร้างตัวเพิ่มขึ้นซ้ำแล้วทำลายเซลล์ของต่อมน้ำเหลืองมันจะค่อยๆลดความต้านทานของร่างกายลงซึ่งนำไปสู่โรคติดเชื้อโอกาส หรือแม้กระทั่งโรคมะเร็ง และเสียชีวิตในที่สุด

ในกลุ่มการแพร่เชื้อจากแม่-สู่-ลูกนั้นเอชไอวีสามารถถ่ายทอดจากแม่ที่ติดเชื้อ ไปยังทารกของแม่ในระหว่างตั้งครรภ์คลอดหรือให้นมบุตรได้ อัตราการแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก คือ 15 ถึง 40% โดยไม่มีช่วยเหลือก่อนระหว่างตั้งครรภ์ อัตราอาจลดลงเหลือ 1-2% ได้ด้วยการรักษาและการป้องกันมีประสิทธิภาพในระหว่างการตั้งครรภ์ ระหว่างการคลอด และหลังจากทารกคลอด

การรักษา และการป้องกัน

- สตรีมีครรภ์ที่ติดเชื้อควรเริ่มทำการรักษาด้วยยาต้านไวรัส(ART)โดยเร็วที่สุดการฉีดยาARTเข้าทางเส้นเลือดดำอาจมีความจำเป็นในขณะที่อยู่ระหว่างการคลอด
- พึงคำนึงถึงความเสี่ยง และประโยชน์ของการผ่าท้องทำคลอด (caesarean section) กับการคลอดผ่านทางช่องคลอดกับแพทย์
- หลีกเลี่ยงการให้นมให้ทารกเกิดใหม่ผ่านทางเต้านม
- เด็กทารกจะต้องรักษาด้วยยาARTด้วยการป้อนเข้าทางปากและจะต้องทำการติดตามผลการรักษาโดยกุมารแพทย์หลังจากการเกิดเพื่อป้องกัน และตรวจหาภาวะแทรกซ้อนแต่เนิ่น ๆ
- เมื่อได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อทารกจะได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมและติดตามผลการรักษาเพื่อทำให้สุขภาพของเด็กทารกดีขึ้น

การตีความหมายของผลการตรวจหาเชื้อ เอชไอวี

การตรวจหาเชื้อ เอชไอวี โดยทั่วไปอาจใช้เวลาจนถึงหนึ่งสัปดาห์ในการประมวล ผลการตรวจอาจออกมาเป็น **ลบ (-ve)** หรือ **บวก (+ve)** สิ่งดังต่อไปนี้เป็นการตีความหมายของผลการตรวจ:

ผลภูมิคุ้มกันเชื้อ เอชไอวี เป็น ลบ (-ve)

- ผลการตรวจเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าสตรีมีครรภ์ไม่ได้ติดเชื้อ เอชไอวี ในขณะที่กำลังทำการตรวจหาเชื้อ เอชไอวี อย่างไรก็ตาม สิบหนึ่งที่ควรจะต้องรับรู้ก็คือ 'ช่วงเวลาที่ได้รับเชื้อเอชไอวีมาแต่ยังตรวจหา ไม่พบ(window period)' Window period คือช่วงเวลาที่อยู่ระหว่างช่วงที่บุคคลที่ติดเชื้อเอชไอวีและเมื่อทำการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแสดงผลออกมาเป็นบวก ระยะเวลา window period สำหรับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีคือ 3 เดือน ผลตรวจออกมาเป็นลบจะยังคงไม่สามารถแยกการติดเชื้อออกได้หากผู้ตรวจได้รับเชื้อ ในช่วง 3 เดือนก่อนหน้าผู้ตรวจจะต้องจดบันทึกการตรวจหาเชื้อและทำการตรวจซ้ำใหม่อีกครั้งหรือขอคำปรึกษาจากแพทย์เมื่อข้อสงสัย
- สตรีมีครรภ์ผู้ที่ได้รับผลตรวจเลือดออกมาเป็นลบ ควรใช้มาตรการป้องกันอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันตัวเองและเด็กทารกในครรภ์ ไม่ให้เกิดการแพร่เชื้อ เอช ไอวี ระหว่างการตั้งครรภ์ และการให้นมบุตรทางเต้านม ซึ่งรวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยเช่น ใช้ถุงยางอนามัย งดการใช้เข็มร่วมกัน และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงสูง
- สตรีมีครรภ์ผู้ใดที่สงสัยในสถานะของเชื้อเอชไอวีระหว่างการตั้งครรภ์ควรติดต่อแพทย์ของตนเพื่อทำการตรวจหาเชื้อเอชไอวีอีกครั้ง

ผลภูมิคุ้มกันเชื้อ เอชไอวี เป็นบวก (+ve)

- ผลการตรวจเป็นบวกหมายความว่าสตรีมีครรภ์ได้รับเชื้อเอชไอวีมีความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อไวรัสไปยังทารกที่อยู่ในครรภ์และไปยังคุณอนผ่านทางมามีเพศสัมพันธ์

ผลการตรวจเชื้อ เอชไอวี คือ ความลับอย่างเข้มงวด

การตรวจพบแต่เนิ่น ๆ – มีประโยชน์ต่อสตรีมีครรภ์อย่างไร

- ยิ่งสามารถตรวจพบเชื้อได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ ก็จะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า
- นอกเหนือจากนั้น การดูแลฝากครรภ์ที่มีคุณภาพ ผู้ให้บริการด้านสุขภาพจะทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงการจัดการที่ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการดูแลแบบองค์รวมในผู้ติดเชื้อ
- สตรีมีครรภ์จะได้รับยา ART โดยเร็วที่สุดเพื่อควบคุมโรค เอชไอวี
- สตรีมีครรภ์จะเข้าใจความสามารถทางร่างกายและจิตใจของตนเองเพื่อรับมือกับโรคผ่านการเข้ารับคำปรึกษาและและเข้าขอความช่วยเหลือจากกลุ่มคนเกี่ยวกับความต่อเนื่องของการตั้งครรภ์
- สตรีมีครรภ์อาจเลือกที่จะเปิดเผยสถานะของเชื้อเอชไอวีของตนเองกับคู่นอนหรือครอบครัวของตน ผู้ให้บริการด้านสุขภาพจะให้การสนับสนุน และคำปรึกษาให้กับผู้ติดเชื้อ และครอบครัวของผู้ติดเชื้อ
- แม่ผู้ติดเชื้อจะทำการรักษาด้วยยา และติดตามผลการรักษาโรคอย่างต่อเนื่องหลังจากคลอดบุตรเพื่อรักษาสุขภาพของแม่ และเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน ผู้ติดเชื้อจะเรียนรู้ที่จะดูแลทารกของตนเอง และคอยระมัดระวังการแพร่เชื้อผ่านทางสายเลือด

จุดมุ่งหมายของการตรวจหาเชื้อ เอชไอวี แบบรวดเร็ว (Rapid HIV test)

สตรีมีครรภ์ทราบถึงสถานะของ เอชไอวี ก่อนการคลอดบุตรนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ในฮ่องกง สตรีมีครรภ์ทุกคนจะได้รับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในการตรวจครรภ์เป็นประจำ ดังนั้น สำหรับสตรีมีครรภ์ผู้ที่กำลังจะคลอดบุตร และผู้ที่ยังไม่ทราบสถานะของ เอชไอวี การตรวจหาเชื้อ เอชไอวี แบบรวดเร็ว (rapid HIV test) ที่ใช้เวลาเพียงแค่ไม่กี่นาที ควรจะทำการตรวจทันทีเพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการปกป้องเด็กทารกให้เหมาะสม สามารถอ่านผลการตรวจได้หลังจาก 20 นาที

การทดสอบแบบรวดเร็วคืออะไร และมีวิธีการตรวจอย่างไร

- การทดสอบนี้ตรวจจับภูมิคุ้มกันโรค เอชไอวี ในตัวอย่างเลือด
- ตัวอย่างเลือดที่ได้มาจากการเจาะเลือดทางปลายนิ้วหรือการเจาะเลือดจากเส้นเลือดดำหยดเลือดจำนวนเล็กน้อยจะถูกนำมาจากนี้ และสามารถอ่านผลการตรวจได้หลังจาก 20 นาที
- ผลการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแบบรวดเร็วสามารถออกเป็น **ลบ (-ve)** หรือ **บวก (+ve)** ผลการตรวจแบบรวดเร็วที่ออกมาเป็นบวกควรจะทำด้วยการตรวจยืนยันด้วยการเจาะเลือดจากเส้นเลือดดำจากห้องปฏิบัติการ

(1) การเจาะเลือดทางปลายนิ้วสำหรับการเจาะเลือด

(2) วางห่วง (ด้วยเลือด) เข้าไปในชุดสำหรับตรวจ

(3) ผลการตรวจ

สำหรับการปกป้องทั้งตัวคุณเองและเด็กทารก โปรดพิจารณาที่จะทำการตรวจหาเชื้อเอชไอวีระหว่างฝากครรภ์ ตรวจวินิจฉัยก่อนเนิ่น ๆ ทั้งตัวคุณเอง และเด็กทารก

หากคุณมีข้อสงสัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจหาเชื้อ เอชไอวี และเอดส์ โปรดพูดคุยกับแพทย์ หรือพยาบาลของคุณ ยินดีต้อนรับคุณให้ทำการติดต่อกับผู้ให้คำปรึกษาของเราผ่านทางสายด่วนเอดส์ได้ที่ 2780 2211

Red Ribbon Centre – UNAIDS Collaborating Centre for Technical Support
ที่อยู่: 2/F., Wang Tau Hom Jockey Club Clinic, 200 Junction Road East,
Kowloon, Hong Kong.
โทร: (852) 3143 7200 แฟกซ์: (852) 2338 0534
เว็บไซต์: www.rrc.gov.hk